

Rom 3, 11-12

11 og 12: Det er ikke én som er forstandig, det er ikke én som søker Gud. Alle er veket av, alle sammen er blitt udugelige. Det er ikke noen som gjør det gode, ikke en eneste.

Her tales det nå om spesielle sider ved vårt forderv. Først og fremst om denne ulykkelige drivkraften i alt i sjelen: kraft, forstand, hjerte og sinn. En så forskrekkelig fordreid forstand at mennesket "ikke søker Gud" som jo er selve kilden til menneskenes liv og salighet. Det mennesket istedet setter høyt, og søker, det er det som er usselt og elendig, det jordiske, sanselige og syndige, som bare gjør mennesket ulykkelig her i livet og i evigheten. Dette er den forskrekkelige dårskapen Gud så fra himmelen, hos alle mennesker, når han så at "det er ikke én som er forstandig, det er ikke én som søker Gud".

Alle gudfryktige sjeler sukker over denne hjertets ugudelighet, at de ikke søker Gud som de burde, men ofte tvertimot kjenner det som om de slett ikke brydde seg om ham. Titt vet de ikke hvor de skal gjøre av seg. De holder på å fortvile over denne stadige ondskapen: At Gud betyr så lite for dem, at de hverken frykter eller elsker ham som de burde. Dette er det de kjenner på, de som har Guds Ånd. Den arbeider nemlig med dem og åpenbarer hjertets ugudelighet. Hele verden, derimot, går der i sin sikkerhet, og kjenner ingen ting til denne nøden. De er sunket dypt ned i den ugudeligheten og dårskapen det er å ikke kjenne Gud. De "kaller det onde godt, og det gode ondt, gjør mørke til lys og lys til mørke" (Jes 5: 20). Slik er den tilstanden som skildres med ordene: "Det er ikke én som er forstandig, det er ikke én som søker Gud".

Alle er veket av, nemlig fra Guds sinn, Guds vilje og veier. Både deres hjerte og deres liv tar seg fram på en ond vei. Hele verdens vesen er bare et eneste stort vitnesbyrd om det. Alle sammen er blitt udugelige. Dvs. udugelige til alt det Gud hadde skapt menneskene til: å kjenne, frykte og elske ham, til å gjøre hans vilje og prise hans nåde, til å elske og tjene sin neste i ord, gjerninger og tålmodighet. Menneskene er av naturen udugelige til alt godt. Det er ikke noen som gjør det gode, ikke en eneste. Det kan ikke flyte friskt og godt vann fra en sur og bitter kilde. Når det ikke finnes gudsfrykt, tro og kjærlighet i hjertet, så er ingen gjerninger gode i Guds øyne. Alt er da ondt og forbannet. Det er Guds dom over alle mennesker.

Etter at apostelen nå på Skriftens grunn har vist alle menneskers indre forderv, tar han deretter opp det som er følgene av dette i det åpenbare, i menneskenes ord og gjerninger. Først omtaler han det onde i menneskenes tale:

Rom 3, 13-14

13 og 14: Deres strupe er en åpen grav, de bruker sin tunge til svik, ormegift er under deres lepper. Deres munn er full av forbannelse og bitterhet.

Disse to versene er tatt fra Sal 5: 10, 140: 4, 10: 7. Her omtales alle organene vi bruker til å tale. Ordet sier at de er fulle av synd: Strupen, tungen, leppene og munnen. Det første er: Deres strupe er en åpen grav. I dette skildres den ugudelige, ureine og på alle måter skadelige virkning som de ugudeliges tale har på alle deres medmennesker. Ingen ting kan virke mer vondt på sinnene enn en åpen grav, der liket begynner å gå i forråtnelse og sprer den forpestende stanken utover. Det som går ut fra de ugudeliges munn er likeså forgiftende. Og på samme måte som stanken stiger opp fra den åpne graven, og vitner om hva som finnes der inne, sånn er det også med menneskenes tale: "Det hjertet flyter over av, det taler munnen".

De bruker sin tunge til svik. Dette skjer enten som bevisst falskhet, eller til og med i form av smiger. Det kan være smigrende tanker om seg selv, mennesket med sin tunge planter hos andre. Vi opplever stadig hvordan menneskene bruker sin tunge til svik (til å bedra andre med). Det er så langt fra bare ved kjøp og salg at slikt foregår. Vi hører det i menneskers tale i ethvert forhold over hele verden. Ormegift er under deres lepper. På samme måte som hoggormen dreper ved den giften han bærer med seg og sprøyter inn i såret/bittet, slik er det mange som forgifter sine medmennesker ved forførende snakk som unnskylder synden, og gir næring til vantro og bedrag. Hjertene deres er fulle av slik gift, og derfor er det også dette som strømmet ut når de taler. Så sier da også Herren selv: "Ormeyngel! Hvordan kan dere tale godt, dere som er onde?" (Mat 12: 34).

Å, måtte både de unge og de mer erfarne virkelig ta denne advarselen alvorlig, hvordan deres sjeler kan utsettes for en dødelig forgiftning når de minst tenker det, bare ved å lytte til ugjenfødte menneskers tale! Du frykter for hoggormens bitt - den forgifter tross alt bare legemet ditt. Men her kan din udødelige sjel i hemmelighet bli så forgiftet, at det kanskje allerede her i livet påfører deg lidelser både på kropp og sjel gjennom mange år. Og om det ikke skjer en sann guddommelig omvendelse i tide, blir det en lidelse i evighet. Må Gud bevare ethvert menneske fra at slikt skulle skje! "Tungen er et lite lem, men taler likevel store ord" - den fører dødelig ild med seg, "og selv blir den satt i brann av helvede" (Jak 3). Deres munn er full av forbannelse og bitterhet. Ufrelste menneskers tale er til og med full av gudsbespottelse, forbannelse og bitre ord mot Gud og mennesker. Det opplever vi til stadighet - og over alt. Alt dette tegner jo et forferdelig bilde av den ormesæd som menneskets natur ble fylt med etter syndefallet. Hjertet kan jo umulig være godt - når så mye vondt strømmet ut fra det!

Dermed har apostelen tatt for seg det onde, slik det viser seg i menneskenes tale. Nå fortsetter han med å vise hvordan det samme slår ut i deres gjerninger.

Rom 3, 15-17

15-17: Raske er deres føtter til å utøse blod. Ødeleggelse og elendighet er det på deres veier. Freds vei kjenner de ikke.

Disse ordene er hentet fra Jes 59: 7-8 og beskriver det arge og morderiske hjertet, som alle onde gjerningene strømmer ut fra. Raske er deres føtter til å utøse blod. En ville sett dette slå ut i åpenbare gjerninger i langt større grad enn tilfellet er, hvis ikke fornuften og frykten for straff holdt menneskene tilbake. Se bare på historien, på folkeslag som lever temmelig fritt uten de ytre grenser i form av lovverk o. l. Har de ikke vært preget av stadige strider, mord og blodsutgytelse? Ødeleggelse og elendighet er det på deres veier. Hele livet deres er fullt av innbyrdes konflikter og gjensidige lidelser. Freds vei kjenner de ikke. Her tales det om den "freds vei" hvor fred, kjærlighet og godhet råår mellom menneskene. Når vi ser hvordan verden er full av kriger og opprør, hvordan innbyrdes hat hersker i hjem og naboskap, da skjønner vi hva disse ordene står for. Selv de mest glupske rovdyr ødelegger ikke så mange av sin slekt, som mennesket ødelegger av sin, bare gjennom den onde makten som arbeider i menneskehjertet.

Alt det apostelen nå har talt om menneskenes fordervelige ord og gjerninger, det har han gjort for å vise hva som bor i menneskene hjerter. Bevise at menneskene er onde, og lever fjernt fra den godhet og hellighet Gud krever i sin hellig lov. Og hvis vi nå har oppfattet rett de ytre kjennetegnene som er nevnt her, så er vi vel blitt overbevist om sannheten i Guds egen beskrivelse av hjertet: "Svikefullt er hjertet, mer enn noe annet" (Jer 17: 9), og det Herren Kristus selv sier: "For innenfra, fra menneskehjertet, er det de onde tankene kommer: utukt, tyveri, mord, hor, griskhet, ondskap, svik, utskeielser, ondt øye, spott, hovmod, uforstand" (Mark 7: 21-22). Men når så faktum er at all denne grufulle ondskapen likevel er totalt skjult for menneskene, slik at enten ser de det ikke, eller så anser de det ikke for å være noe som helst problem, - hva er det da som gjør at det er slik? Kort og godt det apostelen nå tilføyer: